

PRACOVNÍ LIST PRO PEDAGOGY

TRICERATOPS DINOANATOMIE (A)

1. a), c), d), g)
2. Lebka je silná, zaujímá 1/3 délky celého těla.
3. b)
4. Oranžová – plíce, žlutá – žaludek, červená – srdce, hnědá – játra, zelená – střevo
5. 9 metrů
6. 60 mobilů
7. Pozn. Více správných možností

EDMONTONIA (C)

1. C
2. Amerika (Kanada)
3. 4 metry
4. 26,66 mobilů
5. Trny a obrněné tělo *Pozn: Je možné více správných kombinací částí těla a jeho funkce*
6. b)
7. V porovnání s plateosaurom... Mám více obrněné tělo. Jsme oba býložravci.

APATOSAURUS (E)

1. C
2. Amerika (USA)
3. 21 metrů
4. 140 mobilů
5. Dlouhý krk *Pozn: Je možné více správných kombinací částí těla a jeho funkce*
6. c)
7. V porovnání s argentinosaurem... Nežil jsem v Jižní Americe. Oba jsme býložravci.

TYRANNOSAURUS REX (B)

1. A
2. Amerika (USA, Kanada)
3. 12 metrů
4. 80 mobilů
5. Ostré zuby *Pozn: Je možné více správných kombinací částí těla a jeho funkce*
6. c)
7. V porovnání s giganotosaurem... Jsme oba masožravci. Mám silnější stisk tlamy.

QUETZALCOATLUS (D)

1. C
2. Amerika (USA)
3. 12 metrů
4. 80 mobilů
5. Křídla *Pozn: Je možné více správných kombinací částí těla a jeho funkce*
6. a)
7. Pravdivá tvrzení: Živil jsem se rybami a mláďaty jiných dinosaurů. Nejsem dinosaur, ale ptakoještěř.

GIGANOTOSAURUS (F)

1. A
2. Jižní Amerika (Argentina)
3. 13 metrů
4. 86,66 mobilů
5. Ostré zuby a drápy *Pozn: Je možné více správných kombinací částí těla a jeho funkce*
6. c)
7. V porovnání s tyranosaurem rexem... Jsme oba masožravci. Mám víc prstů na předních nohách.

ZÁVĚREČNÝ KVÍZ

Správné odpovědi: 1-CH, 2-I, 3-C, 4-X, 5-U, 6-L, 7-U, 8-B
Tajenka: CHICXULUB

CHICXULUB, co to je? (čti: čikšulub)

Před asi 66 milionů let dopadla na Zemi obrovská planetka nazývaná Chicxulub. Místo dopadu se dnes nachází v Mexickém zálivu. Planetka byla široká 10–15 kilometrů, což je vzdálenost jako z Ostravy do Havířova nebo Frýdku-Místku. Chicxulub vážil 7,8 biliónů tun, což je asi jako celý Mount Everest. Proletěl atmosférou naší planety rychlostí přibližně 40-80 tisíc km/h a při dopadu

vytvořil kráter široký 180 km. To je jako celý Středočeský kraj, a ještě okraje sousedících krajů k tomu.

Po dopadu se uvolnilo obrovské množství energie. Byla vyvolána zemětřesení po celém světě, která trvala i několik měsíců. S tím souvisí i vznik několik stovek metrů vysokých vln tsunami, požáry a mnohem častější výbuchy sopek.

Do ovzduší se dostalo velké množství prachu a popela, které zakryly slunce. Na Zemi se ochladilo o 25°C a rostliny přestaly růst. Až 75 % druhů zvířat, včetně většiny dinosaurů, nedokázalo tyto změny přežít. Někteří živočichové, například malí savci, však přežili a později se začali rychle vyvíjet.

ZAJÍMAVOSTI O JEDNOTLIVÝCH DINOSAURECH

TRICERATOPS (A)

Triceratops měl tři rohy a velký kostěný límec za hlavou. Rohy mu sloužily hlavně k obraně proti dravým dinosaurům. Našlo se dokonce několik kostí tyrannosaura rexe, kde jsou vidět rány od rohů triceratopse. Je tedy jasné, že tihle dva známí dinosauři spolu určitě bojovali.

TYRANNOSAURUS REX (B)

Tyrannosaurus rex patřil mezi největší a nejsilnější dravé dinosaury. Měl obrovskou hlavu a velmi silnou tlamu, která měla 3x větší stisk, než má lev. Díky tomu dokázal rozdrtit i kosti. Jeho zuby byly velké i s kořenem asi 30 cm a měly ostré zářezy podobně jako má pila. Tyrannosaurus rex neměl ve své době nepřítele, který by ho lovil. Proto se mu říká „král druhohor“.

EDMONTONIA (C)

Edmontonia patřila mezi obrněné dinosaury a celé její tělo kryly kostěné pláty a trny. Na ramenou měla dokonce dlouhé ostny, které ji chránily před útokem dravců. Nepatřila mezi nejrychlejší dinosaury, ale díky silné zbroji byla velmi dobře chráněná. Fosilie ukazují, že někteří obrnění dinosauři přežili útoky velkých dravců, protože měli zahojená zranění.

QUETZALCOATLUS (D)

Quetzalcoatlus nebyl dinosaur, ale obrovský létající plaz. Patřil k největším létajícím živočichům všech dob.

a rozpětí jeho křídel mohlo být kolem 12 metrů. Když stál na zemi, byl vysoký asi jako žirafa, přičemž jen jeho krk byl dlouhý 3 metry. Pravděpodobně se pohyboval a lovil podobně jako dnešní volavky. Pro vzletnutí se musel odrazit a skočit z vyvýšené plochy, ze které poté dokázal plachtil. Jeho jméno pochází z aztécké mytologie a odkazuje na božstvo „Okřídleného hada“.

APATOSAURUS (E)

Apatosaurus byl obrovský býložravec s velmi dlouhým krkem a ocasem. Jeho krk mu umožňoval dosáhnout na listy vysoko ve stromech i u země. Apatosaurus potravu trhal a rovnou polykal. Aby se potrava dobře zpracovala, musel polykat kameny, kterým se říkalo gastrolity. Tyto kameny putovali dlouhým krkem do žaludku, kde mechanicky drtily sněženou potravu.

GIGANOTOSAURUS (F)

Giganotosaurus byl jedním z největších masožravých dinosaurů vůbec. Žil v Jižní Americe a byl dokonce o něco delší než tyrannosaurus rex, i když měl lehčí stavbu těla. Jeho lebka byla dlouhá a plná ostrých zubů určených k trhání masa. Na rozdíl od t-rexe měl delší přední nohy se 3 prsty a pravděpodobně byl rychlejší. Neměl však tak silný stisk čelisti, takže kosti rozdrtit nedokázal.

TIPY NA DALŠÍ AKTIVITY

Vyzkoušejte další atrakce v DinoParku:

- **Chodící stegosaurus** – Vyrazte na procházku po DinoParku s chodícím mládětem stegosaura
- **DinoHurikán** – zažijte druhohorní bouři.
- **DinoExpres** – jaká byla jízda vláčkem?
- **Paleontologické hřiště** – dokážete najít kosti dinosaura?
- **Dětská hřiště** – nechte děti vyblbnout na dětském hřišti.

TIP

Vyplněné pracovní listy můžou jednotlivé týmy využít jako podklad pro zpracování prezentace a přiblížit tak svého dinosaura ostatním spolužákům.

TIP

Každý tým měl za úkol napsat, co nového se o svém dinosauři dozvěděl. Po návratu do školy proto doporučujeme zařadit diskuzi na téma „Co jsme o dinosaurech už věděli a co jsme se dnes naučili nového.“ Případně: „Jaká dnešní informace o dinosaurech nás překvapila?“

